

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת קדושים

השבת והמקדש – הזמן והמקום

"אֵת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ וּמִקְדְּשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי ה'" (ויקרא יט, ל).

מה הקשר בין שתי המצוות המופיעות בפסוק זו לצד זו – שמירת השבת ויראת המקדש?

לכאורה הצד השווה שבהם הוא הדרישה להתרחקות: לשמור שבת פירושו **לא** לעשות את המלאכות שאסרה התורה, ויראת המקדש תובעת מהאדם **לא** להיכנס להר הבית לא במקלו ולא בתרמילו ולא במנעליו ולא באבק שעל רגליו.

רש"י מוסיף ששתי האזהרות הללו נכתבו באותו הפסוק כדי ללמדנו שבניין בית המקדש אינו דוחה את השבת. על אף רצוננו למהר ולהשלים את הקמת הבית לה', התורה מזהירה: **לא** על חשבון מצוות השבת.

ומצד שני, הדינים הכלולים במצוות מורא המקדש מובילים להבנה חשובה: המצווה איננה יכולה להתקיים בלי להיכנס להר הבית. התורה אינה מצווה אותנו שלא להיכנס כלל למקום המקדש, אלא מדריכה אותנו **איך** להיכנס – מתוך יראה, כבוד וזהירות.

הבנה זו מאירה ומסבירה את הקשר בין יראת המקדש לשמירת השבת. מערכת איסורי השבת אינה מבטאת כלל וכלל את מהותה של השבת. אדרבה, האיסורים באים על מנת לאפשר לנו להרגיש את קדושת השבת במלוא הדרה – לומר **כן** לשבת. וכמו בשבת כך גם ביראת המקדש – מתוך מכלול איסורי ה"לא" מופיע **כן** אחד גדול. משמעותה של יראת המקדש אינה חלילה שלא נתאמץ לבנות את בית המקדש, אלא שלא נעשה זאת מתוך חילול שבת וחילול המקום. יראת המקדש מבטאת אפוא אמירת **כן** למקדש – אך בזהירות הנדרשת.

עתה נוכל להבין לאשורו את עומק הקשר בין שתי המצוות. כשם שאנו חייבים לכבד את השבת ולהתאוות לה, בידיעה שהיא המעניקה משמעות לכל השבוע כולו, כך עלינו להתאוות לבית המקדש – המקום הקדוש אשר מקרין את קדושתו על כל ארץ ישראל, וממנה על כל העולם כולו.

שאול דוד בוצ'קו